

Ярослав БАРАНЦЕВ,

orcid.org/0009-0000-4795-4598

*аспірант, асистент кафедри романо-германської філології та професійної комунікації
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
(Тернопіль, Україна) iaroslav.antonovytch@tnpu.edu.ua*

МЕДІАНАРАТИВ ЯК ПРОСТІР ОБ'ЄКТИВАЦІЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ ДОМІНАНТ У СУЧАСНОМУ ФРАНЦУЗЬКОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ ФРАНЦІЇ ТА КАНАДИ)

У статті здійснено апробацію методики аналізу медіанаративу як простору об'єктивації лінгвокультурних домінант (далі – ЛД) у сучасному французькомовному медіадискурсі. Закцентовано, що трансформація засобів масової комунікації потребує переосмислення ролі, яку виконують лінгвокультурні концепти в медіапросторі. Іншим фактором, що зумовлює необхідність розширення методичного інструментарію вивчення лінгвокультурних феноменів, є засвідчений у соціогуманітарних науках «нарративний поворот», який змістив фокус лінгвістичного студіювання зі слова й речення на текст і наратив. Водночас аналіз наукової літератури дав змогу виявити методологічний розрив між традиційними підходами до лінгвокультурологічної інтерпретації ментальних одиниць і динамічною природою сучасного медіадискурсу, що потребує залучення методик інших філологічних дисциплін, зокрема наратології. Особливо актуальним це питання постає в умовах інформаційної невизначеності, за якої ефективність трансляції ідеологічних повідомлень у суспільно-політичному дискурсі визначають нарративні конфігурації текстів і введені до них ЛД.

Мета статті полягає в практичному застосуванні методики аналізу ЛД у сучасному французькомовному медіадискурсі шляхом інтеграції інструментарію лінгвокультурології та наратології. Досягнення цієї мети покликане забезпечити розкриття механізмів реалізації культурних смислів у медіатекстах і їхній вплив на формування соціальної реальності. Об'єктом дослідження є процеси вербалізації та наративізації ЛД в медіадискурсі, а його предметом – методи інтеграції лінгвокультурологічного підходу до нарративного аналізу сучасних французькомовних новинних медіатекстів, у яких реалізована ЛД DÉMOCRATIE. Матеріалом для дослідження стали новинні тексти періодичних видань «Le Figaro» (Франція) і «Le Journal de Montréal» (Канада) про результати перебігу місцевих (муніципальних) виборів у Франції в березні 2026 року.

Зокрема, здійснений аналіз медіанаративу дав змогу виявити, що інформативне спрямування обох досліджуваних текстів, які репрезентують статистичний виклад результатів виборчого процесу, і нульова фокалізація в обох випадках не витісняє елементів суб'єктивної інтерпретації подій, прикладом чого є введення відомостей лінгвокультурного плану. Щобільше, у відтвореній нарративній структурі текстів актантна схема передбачає наявність ролей суб'єкта / опонента (кандидати) й одержувача / помічника (електорат), хоча розуміння ширшого контексту вможливило ідентифікацію інших дійових функцій. Окрім того, досліджені тексти характеризують такі особливості, як вихід за межі наратованої події та покликання на контекст президентських виборів у Франції 2027 року, що свідчить про їхні зв'язки з широким суспільно-політичним дискурсом.

Зрештою, окреслено перспективи подальших досліджень, пов'язані з практичним використанням апробованої методики аналізу медіанаративу в межах лінгвокультурологічного підходу.

Ключові слова: медіанаратив, лінгвокультурна домінанта, медіадискурс, нарративний аналіз, зіставний аналіз, лексико-семантичне поле, французька мова.

Yaroslav BARANTSEV,

orcid.org/0009-0000-4795-4598

PhD Student in Philology,

*Assistant Lecturer at the Department of Romano-Germanic Philology and Professional Communication
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Ternopil, Ukraine) iaroslav.antonovytch@tnpu.edu.ua*

MEDIA NARRATIVE AS A DOMAIN OF OBJECTIVISATION OF DOMINANT LINGUOCULTURAL CONCEPTS WITHIN CONTEMPORARY FRENCH- LANGUAGE MEDIA DISCOURSE (BASED UPON ARTICLES FROM FRENCH AND CANADIAN PERIODICALS)

In this paper, an attempt is made to put into practice a methodology for the analysis of media narrative as a field in which dominant linguocultural concepts (hereinafter referred to as DLC) are objectivised within contemporary French-language media discourse. It is highlighted that the transformation of the means of mass communication requires a

reconsideration of the role performed by linguocultural concepts within the media sphere. Another factor necessitating an expansion of the methodological framework for the study of linguocultural phenomena is the 'narrative turn' recently witnessed in the humanities. This shift has moved the focus of linguistic enquiry from the word and the sentence towards text and narrative. At the same time, an examination of the literature reveals a methodological disparity between traditional approaches to the analysis of mental units and the fluid nature of contemporary media discourse – a condition that requires the application of methods derived from other philological branches, notably that of narratology. This matter is of particular consequence under conditions of informational uncertainty, where the efficacy of ideological communication within socio-political discourse is determined by the narrative structure of the texts and the DLC embedded therein.

*The objective of the present study is to test a methodology for the analysis of DLC within contemporary French-language media discourse, achieved through the integration of the analytical resources of both cultural linguistics and narratology. The attainment of this objective is intended to elucidate the mechanisms by which cultural meanings are realised in media texts, as well as to examine their subsequent influence upon the formation of social reality. The object of this study encompasses the verbalisation and narrativisation of DLC within media discourse, whilst its subject is directed towards the methods of integrating a linguocultural approach with the narrative analysis of contemporary French-language news texts, in which the DLC DEMOCRATIE is manifested. The empirical material having served as the basis for this research comprises news articles drawn from the periodicals *Le Figaro* (France) and *Le Journal de Montréal* (Canada), specifically those concerning the municipal elections held in France in March 2026.*

In particular, the analysis of the media narrative has rendered it possible to ascertain that the informative orientation of both texts under examination, which present a statistical exposition of the electoral process, together with the employment of zero focalisation in each case, does not exclude the presence of elements of subjective interpretation of events, an instance thereof being afforded by the introduction of linguoculturally marked data. Furthermore, within the reconstructed narrative organisation of the texts, the actantial scheme presupposes the presence of the roles of subject and opponent (the candidates), as well as those of recipient and helper (the electorate), though considering the broader context can facilitate the identification of further actants fulfilling additional functions. Moreover, the analysed texts reveal a movement beyond the strict boundaries of the narrated event, accompanied by a reference to the context of the presidential elections in France in 2027, which attests to their connection with the wider socio-political discourse.

Finally, the article delineates the prospects of further enquiry, relating to the practical employment of the tested media narrative analysis within the framework of a linguocultural approach.

Key words: *media narrative, dominant linguocultural concept, media discourse, narrative analysis, comparative analysis, lexical-semantic field, the French language.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку лінгвістичного знання одним із визначальних у науковій практиці є антропоцентричний підхід, відповідно до якого мова постає, за визначенням М. Гайдегера, «домом буття» людини, що активно відтворює та конструює довколишню дійсність. Центральним елементом у цій системі закономірно виявляється лінгвокультурний концепт, що акумулює понятійні, образні та – що не менш важливо – ціннісні складники досвіду й історичної пам'яті суспільства. Водночас стрімка цифровізація та трансформація засобів масової комунікації потребують переосмислення об'єктивації зазначених ментальних одиниць у медійному просторі. У цьому контексті особливої ваги набуває здійснений у соціогуманітарних науках «нарративний поворот», що змістив фокус зі слова та речення як традиційних одиниць лінгвістичного студіювання на текст і нарратив як універсальні форми організації людського досвіду.

Необхідно зазначити, що й досі помітний методологічний розрив між традиційними підходами до опису лінгвокультурних концептів, зокрема доміант (ЛД), і динамічною природою сучасного медіадискурсу. Усталені методи, за допомогою яких у лінгвокультурологічних студіях аналізують концепти, потребують інтеграції з ширшим

колом інструментів, оскільки в медійному середовищі концепт розгортається, окрім іншого, через медіанаратив. Сучасні медійні тексти, зокрема такі, що представляють новинну журналістику, нерідко подають факти не в нейтральний спосіб, а крізь специфічні оповідні стратегії, що актуалізує потребу в інтерпретації прихованого в них змісту. По-особливному гостро ця проблема постає в умовах інформаційної невизначеності, коли питання репрезентації культурної ідентичності та трансляції культурно маркованих повідомлень значною мірою залежать від конфігурації нарративу й тих лінгвокультурних феноменів (з-поміж яких чільне місце посідають ЛД), що безпосередньо належать до простору концептуального буття соціуму. Відповідно, констатуємо нагальну потребу в інтеграції понять «медіанаратив» і «лінгвокультурний концепт» задля вивчення того, як саме структури оповіді (сюжет, фокалізація) впливають на зміст і функціонування ЛД у масовій свідомості на рівні соціокультурного контексту.

Аналіз досліджень. Актуальні питання наратології та лінгвокультурології перебувають у центрі наукового пізнання з другої половини ХХ ст.; сучасні ж лінгвістичні та медіакомунікативні дослідження характеризуються прагненням до синтезу обох зазначених напрямів. Загалом нові

пошуки в гуманітарній царині зазнали впливу т. зв. «нарративного повороту», одним із наслідків чого, за твердженням З. Б. Шелковнікової, стало те, що «дослідження нарративу відійшло від рамок лише літературних та текстуальних і поширилося на інші науки, галузі та сфери, наприклад, релігію, філософію, історіографію, культурологію тощо» (Шелковнікова, 2013: 197–187). Г. Дьяковська розглядає нарратив як невід'ємну складову дискурсивної дійсності, адже через нарративні процедури суб'єкт не лише конструює ідентичність власного життя, але й здатен «пояснити світ через свою дискурсивну природу» (Дьяковська, 2017: 72). Зі свого боку, Н. Зражевська, досліджуючи оповідні стратегії сучасного медіатексту, зауважує, що «нарратив у медіа задає системне уявлення про світ шляхом введення в масову свідомість тієї чи іншої картини світу й створює напругу, яка допомагає перейти до дій» (Зражевська, 2022: 59).

Сучасна лінгвістика надає значної уваги трансформаціям, що їх зазнає нарратив у цифровому середовищі. Утім, аналіз цифрового дискурсу досі характеризується, на думку Б. Гальярдо Паульс, концептуальним розсіюванням й автоматизацією досліджуваних тем, що вимагає пошуку теоретичного рівня, на якому була б можлива більша конкретизація (Gallardo Paúls, 2023: 127). Суттєвим є внесок К. Девелотт, А. Потолія та Е. Суомела-Салмі, що полягає в застосуванні методології французької школи дискурс-аналізу до вивчення «глокалізації» (*glocalisation*) медіа-презентацій соціальних мереж; зокрема, науковці дослідили, у який спосіб таке глобальне явище, як поява мережі «Facebook», отримує унікальне національне опрацювання в пресі різних країн (Develotte, Potolia, Suomela-Salmi, 2021: 2–3), що дає змогу вивчати медіа як простір формування національних картин світу.

Необхідно зазначити вагомий поступ і в дослідженнях лінгвокультурних феноменів. Так, О. В. Домніч систематизує методологічні засади аналізу лінгвокультурного концепту, деталізує його структуру як багатовимірною ментального утворення, що містить ціннісний, фактуальний і образний компоненти (Домніч, 2017: 73). Н. Плотнікова висвітлює трьохетапний алгоритм аналізу лінгвокультурного концепту, що передбачає побудову номінативного поля, опис його структурних елементів і моделювання польової структури концепту (Плотнікова, 2013: 167–169). І. Г. Саєвич пропонує комплексну методику виокремлення ЛД на основі застосування психолінгвістичних методів у з'ясуванні ядра мовної свідомості етносу (Саєвич, 2013: 95).

Утім, незважаючи на ґрунтовність наявних наукових праць, відкритим залишається питання розроблення уніфікованої моделі, яка поєднувала б опис лінгвокультурних концептів, а надто домінант, з аналізом їхньої реалізації в оповідних структурах, зокрема за умов цифрової трансформації в глобальних медіа, що зумовлює актуальність вибраного напрямку дослідження.

Мета статті – апробувати методику аналізу ЛД сучасного французькомовного медіадискурсу шляхом інтеграції інструментарію лінгвокультурології та наратології. Досягнення цієї мети має забезпечити розкриття механізмів динамічної актуалізації культурних смислів у медіатекстах. Об'єктом дослідження є процеси вербалізації та нарративізації ЛД в медіадискурсі, а його предметом – методи інтеграції лінгвокультурологічного підходу до нарративного аналізу сучасних французькомовних новинних медіатекстів періодичних видань «Le Figaro» (Франція) і «Le Journal de Montréal» (Канада), у яких реалізована ЛД DÉMOCRATIE.

Виклад основного матеріалу. Наратив у медіапросторі покликаний не лише описувати дійсність, але й у певний спосіб структурувати її сприйняття. Дослідники зазначають, що медіатексти через посередництво функцій інформування, навчання та розважання здатні змінювати ідентичність у конкретному культурно-історичному дискурсі (Зражевська, 2022: 65).

З метою апробації аналізу медіанаративу як простору об'єктивації ЛД були зібрані фрагменти з онлайн-версій новинних статей французькомовних періодичних видань «Le Figaro» (Франція) і «Le Journal de Montréal» (Канада), у яких висвітлена тема місцевих (муніципальних) виборів у Франції, проведених у два тури 15 і 22 березня 2026 року. Використання дискурсивного матеріалу згаданих видань обґрунтоване тим, що вони традиційно належать до переліку одних із найвпливовіших у відповідних регіонах, мають широку читацьку аудиторію, а також активно висвітлюють події суспільно-політичного та культурного життя як у своїх країнах, так і в усьому світі. Зазначені характеристики, отже, роблять їх репрезентативними для аналізу новинних медіа-ресурсів, з одного боку, і їхньої лінгвокультурологічної інтерпретації, з іншого.

Для вивчення медіанаративу періодичного видання «Le Figaro» була вибрана стаття із заголовком «Résultats municipales 2026 : avec 57,47%, la participation reste faible bien que stable d'un tour à l'autre», опублікована 23 березня 2026 року (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026), тобто після завер-

шення другого туру виборів. З погляду жанру ця стаття репрезентує виборчу аналітику з наведеним статистичним даним й інфографікою (у форматі *carte*), що позиціонує її в площині об'єктивної журналістики та значно обмежує наявність голосу як атрибута оповідної інстанції. Справді, події в тексті викладені від третьої особи, що вказує на гетеродієгетичний тип нарації, за якої оповідач (принагідно зазначимо, що стаття написана в співавторстві) постає в ролі спостерігача, але не безпосереднього учасника. Наявність офіційно оприлюднених результатів із наведенням конкретних статистичних даних дає авторам статті змогу використати нульову фокалізацію: *Au terme du second tour organisé dimanche, quelque 57,47% des plus de 17 millions de Français appelés aux urnes ont pris part au scrutin, selon les résultats définitifs publiés par le ministère de l'Intérieur* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026). Утім, навіть на тлі всевідного статусу наратор постає як носій власної перспективи, позаяк володіє інформацією про політичний контекст, за якого розгортаються оповідані події, у чому вбачаємо вкраплення виразників суб'єктивної позиції: *Dans un climat de grande lassitude, près de deux ans après la dissolution ratée, l'interminable instabilité gouvernementale et les blocages parlementaires répétés, l'attention se tournait vers les rapports de force partisans comme vers la participation* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026).

Наративна граматики тексту побудована так, що основний висновок про викладену інформацію міститься на початку (*lead*), у якому встановлений зв'язок між оповідачем й аудиторією за допомогою комунікативного маркера, морфологічно вираженого дієсловом у наказовій формі (*impératif*), що на прагматичному рівні виконує функцію директивного мовленнєвого акту та реалізує тактику заохочення до кооперації в системі взаємодії першої та другої осіб: *CARTE – D'après le ministère de l'Intérieur. la participation atteint 4,6 points de moins qu'au second tour des municipales en 2014. Découvrez les départements les plus mobilisés grâce à notre carte* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026). Окреслений прийом створює враження зменшеної дистанції, яка, проте, залишається значною через назагал фактуальну організацію самого медіанаративу.

Хоча актантна схема цієї статті подібна до зафіксованої в досліджуваному далі фрагменті канадського медіадискурсу, потрібно визнати, що тут вона представлена більш фрагментарно з огляду на відсутність прямо окреслених суб'єкта й опонента, оскільки в ній сфокусовано увагу не так на протистоянні політичних партій, назв яких у тек-

сті не наведено, як на кількісних показниках явки виборців. Варто, проте, звернути увагу, що контекстуально ролі суб'єкта набуває особа мера (*maire, édile*), який отримує підтримку електорату (одержувача): *Preuve que cette figure suscite encore respect et intérêt chez les électeurs : les 60% de confiance accordés aux édiles, leur image de proximité faisant figure de valeur refuge, là où les partis politiques ne recueillent que 15%, selon le dernier baromètre de la confiance politique publié en février par le Cevipof* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026).

Оповідь завершується рефлексією авторів над потенційним перебігом майбутньої події – президентських виборів у Франції 2027 року, що спирається на статистику минулих виборчих кампаній. Використання модального слова *peut-être*, повторення якого забезпечує когезію тексту, не зменшує його об'єктивності, проте додає йому полемічного й водночас менш категоричного звучання, спонукає читача до роздумів і забезпечує хронологічний зв'язок між наратованими подіями минулого та гіпотетичними в майбутньому.

Зауважимо, що широке наведення статистичних даних послідовно пов'язане з використанням ренаративних показників евіденційності, котрі прямо вказують на джерело інформації чи особу, яка її повідомляє: *« Même quand il y a une stabilité apparente, le corps électoral a changé pour des raisons techniques ou politiques », a indiqué le président d'Elabe, Bernard Sananès, ce dimanche soir sur BFMTV, dans l'attente des premiers résultats* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026). Цей прийом, з іншого боку, може забезпечувати дискурсивну тактику легітимізації наративу, зміни фокусу у фрагменті, де засвідчується суб'єктивність оповідача: *C'est du moins la conviction d'une large majorité de l'opinion*. Іншою прикметною особливістю аналізованого тексту є помітна частотність елементів, що оформлюють порівняння та контраст на синтаксичному рівні наративу, до яких належать *des disparités, au regard de, la comparaison avec, là où i contrastant avec*, що відповідає жанровим конвенціями аналітичної статті.

З метою вивчення медіанаративу видання «Le Journal de Montréal» була вибрана стаття «Municipales en France : calculs, alliances et polémiques à cinq jours du deuxième tour» від 17 березня 2026 року (Municipales en France: 2026). Головна її тема актуалізована в заголовку, тоді як у першому абзаці фіксуємо розширення діапазону темпоральної організації наративу. З одного боку, автор послуговується формою імперфекта (*indicatif imparfait*), що в концепції Е. Бенвеніста належить до часових форм оповіді як протистав-

леної дискурсу та, конкретно в цьому випадку, виконує роль особливого стилістичного маркера, оскільки набуває значення аориста / претерита (що його морфологічно виражає *indicatif passé composé* в сучасному журналістському дискурсі) і надає статті більш оповідного тону, наближаючи її до художньої словесності. Урівночас засвідчуємо миттєве зміщення фокусу до перспективи майбутнього в контексті прогнозування перебігу президентських виборів у Франції 2027 року: *Les partis politiques français achevaient mardi de peaufiner leurs stratégies en vue du second tour des élections municipales dimanche, dont les résultats donneront le ton de la présidentielle de l'an prochain* (Municipales en France: 2026).

Як і в прикладі вже розглянутої статті з видання «Le Figaro», в аналізованому тексті представлені статистичні дані, які відбивають результати першого туру й оформлюють об'єктивну рамку наративу: *Dans la capitale, le candidat socialiste Emmanuel Grégoire, ex-premier adjoint de la maire Anne Hidalgo, s'avance en favori, fort de ses 37,98% des voix au premier tour, loin devant la candidate de la droite traditionnelle Rachida Dati (25,46%)* (Municipales en France: 2026); водночас варто звернути увагу на те, що в поданому прикладі слово *s'avancer* підсилює динамічність оповідної манери. З уваги на те що сама нарація проваджена від третьої особи, а основна інформація повідомлена читачеві з фактів, що їх автор подає як достеменно відомі офіційні дані, лише в окремих випадках удаючись до збільшення дистанції через уведення цитат, маємо підстави визначати тип фокалізації як нульовий.

Наративний континуум статті є назагал рамковим і може бути відтвореним на ґрунті ономастичного простору, що забезпечує його окреслену локалізацію: *Paris, Marseille, Toulon, Nîmes, Nice, Nantes, Brest, Clermont, Toulouse*; наявність у заголовку назви країни *France*, що відрізняє статтю канадського видання, наводить на думку про опис подій як погляд «іззовні», чого закономірно не спостерігаємо у випадку французької газети, розуміючи, що місцевий контекст робить таку згадку інформаційно надлишковою. На структурному рівні дискретність і сюжетну цілісність (у термінах наратології) тексту забезпечують також заголовки, які слугують сигналами зміни «кадрів» історії, що розгортається: *L'extrême droite esseulée; À gauche, des accords qui font débat; La droite joue le tout pour le tout à Paris; Le maire de gauche favori à Marseille* (Municipales en France: 2026).

В умовній схемі сюжету відсутні інстанції, яких можна було б однозначно розглядати як

персонажів оповіді, а втім, у тексті згадані назви політичних партій та імена їхніх представників, у чому можна вбачати відношення між суб'єктами й опонентами залежно від перспективи. Окремою деталлю, яку варто пов'язувати з ускладненням подій після експозиції, є опис передвиборчого процесу, під час якого представники тих чи тих партій заявляють про намір або небажання утворювати альянси чи об'єднуватися з іншими (формула «суб'єкт + помічник») задля досягнення спільної мети (об'єкта): *Le candidat de centre droit soutenu par le parti d'Emmanuel Macron, Pierre-Yves Bournazel, a annoncé la fusion de sa liste avec celle de Mme Dati* (Municipales en France: 2026).

Загалом необхідно визнати, що в другій статті наратор тримається помітно більшої дистанції, аніж те спостерігаємо в першій, і притому майже не вдається до залучення модальних маркерів. Таке відмежування, проте, має ту перевагу, що воно забезпечує нейтральність і вищий ступінь об'єктивності історії, ґрунтуючись на фактах і введенні прямої мови. Це, своєю чергою, підвищує надійність наратора в потрактуванні потенційних читачів.

В аспекті лінгвокультурологічного підходу зазначимо, що в обох наративах актуалізована ЛД 'Démocratie', яку репрезентує лексико-семантичне поле 'Élections'. Зі свого боку, до її складу входять такі концепти, як *participation, municipale, présidentielle* (усі три, до того ж, статистично найчастотніші) й інші, з-посеред яких – *résultats, scrutin, candidat, premier tour, second tour, électeur, sondagière, classement, abstention, maire, édile, européennes, départementales, régionales, partis politiques, sondage, votant, voter, bulletin, liste, désistement, stratégie, élections locales, victoire, adversaire, voix, alliance* і *score*. Питомим для другого тексту є наявність ще одного поля, яке функціонує в його системі, – 'Politique', репрезентованого лексико-семантичною групою 'Partis politiques'; цей сегмент формують концепти *centre droit, droite, gauche, extrême droite* і *gauche radicale*.

Нагадаємо, що описані в статтях події висвітлюють перебіг місцевих виборів, які ще й тому викликають інтерес, що є певним індикатором суспільної думки в період наближення президентських виборів у Франції 2027 року, у зв'язку з чим у першому тексті наратор, окрім статистики, пропонує читачам власну інтерпретацію подій. Показовим є те, що аргументацію стосовно неможливості зробити остаточні висновки на основі результатів місцевих виборів автори пов'язують із майбутньою політичною віхою, важливість якої пояснюють, спираючись на історико-культурний

контекст, у такий спосіб відтворюючи певний культурний сценарій: *Et pour cause : dans un pays de tradition jacobine, quelle que soit la prochaine personnalité à l'Élysée, elle sera perçue comme la clé de voûte des institutions – et peut-être celle qui sera en mesure de résoudre la crise politique* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026). Окрім того, у цитованому пасажі фіксуємо наявність метонімічного найменування резиденції Президента Французької Республіки *Élysée*, що також є прикладом культурної реалії. У другому тексті наратор оминає суб'єктивної оцінки, але відтворює культурний простір як тло для розгортання подій, уводячи до тексту лексеми з функцією локалізації, як-от *Sénat: [...] mais aussi pour pouvoir se constituer un groupe au Sénat, dont les membres sont élus à 95% par des conseillers municipaux* (Municipales en France: 2026).

Доцільно звернути окрему увагу на те, що в обох текстах ЛД 'Démocratie' у конкретній реалізації лексико-семантичного поля 'Élections' інтерпретована в контексті метафоричних відношень, установлених у низці фрагментів наративу. Так, автори з видання «Le Figaro» образно описують мету місцевих виборів у термінах оцінки стану демократії (*évaluer la bonne santé de la démocratie*) за умов «значної втоми» (*dans un climat de grande lassitude*): ***Dans un climat de grande lassitude, près de deux ans après la dissolution ratée, l'interminable instabilité gouvernementale et les blocages parlementaires répétés, l'attention se tournait vers les rapports de force partisans comme vers la participation*** (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026). Цитований уривок становить немовби мізансцену актуальної політичної ситуації, і хоча в тексті переважають статистичні дані, самий голос наратора місцями виявляється з більшою силою, як, зокрема, у фрагменті, що в ньому автори коментують важливість місцевих виборів для французького народу: *L'attachement des Français à leur maire en constitue sans doute l'un des ressorts* (Timsit, Bijotat, Mondon: 2026). У другій статті ЛД 'Démocratie' реалізується у зв'язку з когнітивною метафорою *ÉLECTIONS SONT DES COURSES*, що виявляється в неодноразовому використанні словосполучення *arriver en tête* і дієслова *talonner* (на асоційованість цієї метафори зі сферою спорту вказує ще й використання лексеми *score*). Щоправда, ця стаття, на відміну від першої, меншою мірою покликається на культурний контекст, що можна пояснити особли-

вістю більш відстороненого авторського погляду на вибори в іншій країні.

Викладені вище результати оприявнюють перспективність дослідження ЛД, які функціонують у новинних текстах, на базі методики наративного аналізу, що потенційно має можливість виявлення детермінованої соціокультурними настановами автора моделі викладу (нарації) подій у медіадискурсі, як і наявних у ньому аксіологічних маркерів, котрі можуть прямо чи опосередковано вказувати на ставлення й позицію оповідача щодо передаваної інформації та інтегрувати її до ширшого контексту культури. Для ефективної реалізації такої методики видається необхідним дослідження корпусу медіатекстів, що відрізнялися б конфігурацією наративу, зокрема в таких його параметрах, як тип оповідача та фокалізація.

Висновки. Отже, здійснений аналіз медіанаративу як простору об'єктивації ЛД DÉMOCRATIE в сучасному французькомовному медіадискурсі дав змогу зіставити перспективи двох періодичних видань – французького «Le Figaro» та канадського «Le Journal de Montréal» – щодо місцевих виборів у Франції 2026 року. Прикметно, що попри загальне інформативне спрямування обох наративів, які репрезентують статистичний виклад результатів виборчого процесу та, відповідно, нульову фокалізацію, з позиції якої автори повідомляють події, в обох випадках засвідчене введення елементів суб'єктивної інтерпретації подій, що виявляється й у наданні відомостей лінгвокультурного плану. Відтворена в наративній структурі текстів актантна схема дає підстави виокремити наявність ролей суб'єкта / опонента (кандидати) й одержувача / помічника (електорат), хоча розуміння ширшого контексту вможливило ідентифікацію інших дійових функцій. Спільним для текстів виявився вихід за межі наративної події та покликання на контекст майбутніх президентських виборів у Франції 2027 року, що також свідчить про їхні зв'язки з широким суспільно-політичним дискурсом.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в практичному застосуванні апробованої методики аналізу медіанаративу в межах лінгвокультурологічної інтерпретації на ширшому корпусі новинних текстів із різним типом фокалізації, які репрезентують медіадискурс, а також у її інтеграції з мультимодальним підходом для верифікації одержаних результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Домніч О. В. До питання про поняття *лінгвокультурний концепт* і методику його дослідження. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2017. Вип. 61. С. 71–80. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2017_61_11 (дата звернення: 02.04.2026).

2. Дьяковська Г. Наратив як складова дискурсивної реальності. *Схід. Філософські науки*. 2017. № 5 (151). С. 70–73. DOI : [https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.5\(151\).117405](https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.5(151).117405) (дата звернення: 02.04.2026).
3. Зражевська Н. Оповідні стратегії сучасного медіатексту. *Соціальні комунікації: теорія і практика*. 2022. Т. 14(1). С. 53–70. DOI : <https://doi.org/10.51423/2524-0471-2022-14-1-10> (дата звернення: 02.04.2026).
4. Плотнікова Н. Алгоритм аналізу лінгвокультурного концепту. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. 2013. Т. 1. С. 165–170. DOI : <https://doi.org/10.14746/sup.2013.1.21> (дата звернення: 02.04.2026).
5. Сасвич І. Г. Комплексна методика виокремлення лінгвокультурних домінант. *Studia Philologica*. 2013. Вип. 2. С. 95–99. URL : <https://studiap.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/60> (дата звернення: 02.04.2026).
6. Шелковнікова З. Б. Наративний поворот в лінгвістиці. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*. 2013. С. 195–200. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/linds_2013_2013_24 (дата звернення: 02.04.2026).
7. Develotte C., Potolia A., Suomela-Salmi E. Analysing Representations of Social Media in European News Media Discourse. New York : Routledge, 2021. 308 p. DOI : <https://doi.org/10.4324/9781003183013> (accessed April 2, 2026).
8. Gallardo Paúls B. La necesidad de modelos en lingüística: sobre el “análisis del discurso digital”. *Pragmalingüística*. 2023. Núm. 31. pp. 127–151. DOI : <https://doi.org/10.25267/Pragmalinguistica.2023.i31.06> (consultado el 2 de abril de 2026).
9. Municipales en France : calculs, alliances et polémiques à cinq jours du deuxième tour. *Le Journal de Montréal*. Le 17 mars 2026. URL : <https://www.journaldemontreal.com/2026/03/17/municipales-en-france-calculs-alliances-et-polemiques-a-cinq-jours-du-deuxieme-tour> (consulté le 2 avril 2026).
10. Timsit J., Bijotat A., Mondon N. Résultats municipales 2026 : avec 57,47%, la participation reste faible bien que stable d'un tour à l'autre. *Le Figaro*. Le 23 mars 2026. URL : <https://www.lefigaro.fr/elections/municipales/resultats-municipales-decouvrez-la-carte-de-la-participation-a-12h-20260322> (consulté le 2 avril 2026).

REFERENCES

1. Domnich O. V. (2017) Do pytannia pro poniattia linhvokulturnyi kontsept i metodyku yoho doslidzhennia. [On the study of the concept of language and culture and its methods] *Movni i kontseptualni kartyny svitu*, 61, 71–80. [in Ukrainian]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2017_61_11
2. Diakovska H. (2017) Naratyv yak skladova dyskursyvnoi realnosti. [Narrative as a component of discursive reality] *Skhid. Filozofski nauky*, 5 (151), 70–73. [in Ukrainian]. [https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.5\(151\).117405](https://doi.org/10.21847/1728-9343.2017.5(151).117405)
3. Zrazhevskia N. (2022) Opovidni stratehii suchasnoho mediatekstu. [Narrative strategies of modern media text] *Sotsialni komunikatsii: teoriia i praktyka*, 14(1), 53–70. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.51423/2524-0471-2022-14-1-10>
4. Plotnikova N. (2013) Alhorytm analizu linhvokulturnoho kontseptu. [Algorithm of cultural-linguistic concept analysis] *Studia Ukrainica Posnaniensia*, 1, 165–170. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.14746/sup.2013.1.21>
5. Saievych I. H. (2013) Kompleksna metodyka vyokremlennia linhvokulturnykh dominant. [A comprehensive methodology for identifying linguocultural dominants] *Studia Philologica*, 2, 95–99. [in Ukrainian]. <https://studiap.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/60>
6. Shelkovnikova Z. B. (2013) Naratyvnyi povorot v linhvistytsi. [The narrative turn in linguistics] *Linhvistyka XXI stolittia: novi doslidzhennia i perspektyvy*, 195–200. [in Ukrainian]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/linds_2013_2013_24
7. Develotte C., Potolia A., Suomela-Salmi E. (2021) Analysing Representations of Social Media in European News Media Discourse. New York: Routledge, 308 p. <https://doi.org/10.4324/9781003183013>
8. Gallardo Paúls B. (2023) La necesidad de modelos en lingüística: sobre el “análisis del discurso digital”. [The need for models in linguistics: on ‘digital discourse analysis’] *Pragmalingüística*, 31, 127–151. [in Spanish]. <https://doi.org/10.25267/Pragmalinguistica.2023.i31.06>
9. Municipales en France : calculs, alliances et polémiques à cinq jours du deuxième tour. [Municipal elections in France: calculations, alliances and controversies five days before the second round] (2026, March 17). *Le Journal de Montréal*. [in French]. URL : <https://www.journaldemontreal.com/2026/03/17/municipales-en-france-calculs-alliances-et-polemiques-a-cinq-jours-du-deuxieme-tour>
10. Timsit J., Bijotat A., Mondon N. (2026, March 23) Résultats municipales 2026 : avec 57,47%, la participation reste faible bien que stable d'un tour à l'autre. [Municipal election results 2026: with 57.47%, turnout remains low but stable from one round to the next] *Le Figaro*. [in French]. URL : <https://www.lefigaro.fr/elections/municipales/resultats-municipales-decouvrez-la-carte-de-la-participation-a-12h-20260322>

Дата першого надходження статті до видання: 30.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 22.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

